

Agendapunt AB Veiligheidsregio Utrecht

Datum vergadering	09 november 2020
Agendapunt	16 Regionale uitwerking landelijk Beoordelingsprotocol automatische meldingen AB20201109-16
Portefeuillehouder DB	De heer Molkenboer
Directielid	Mevrouw Angevaren
Bijlagen	-

Besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht besluit:

1. de regionale uitwerking van het landelijk Beoordelingsprotocol automatische meldingen voor gebruik op de meldkamer brandweer vast te stellen;
2. bij onduidelijkheid over verificatie van de melding voorlopig slechts brandweezorg met een lagere urgentie te verlenen en dit op termijn af te bouwen, na besluitvorming in het algemeen bestuur.

Toelichting

Automatische brandalarmen vormen al lange tijd een groot deel van het totaal aantal meldingen, dat op de meldkamers van de brandweer binnenkomt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen automatische meldingen van het Openbaar Meld Systeem (OMS), dat rechtstreeks naar de GMK doormeldt, en automatische meldingen die via een Particuliere Alarm Centrale (PAC) aan de meldkamer van de brandweer worden doorgegeven. Het gaat hierbij zowel om wettelijk verplichte, als om vrijwillige aansluitingen van objecten.

Het is wenselijk om de afhandeling van automatische brandmeldingen landelijk beter en geharmoniseerd te reguleren; enerzijds omdat er vaak sprake is van meldingen waarbij geen brandweezorg nodig is (onechte of ongewenste melding). Anderzijds is harmonisatie van de afhandeling van meldingen per regio noodzakelijk, vanwege de samenvoeging van meldkamers, zowel voor de tussentijdse samenvoeging van de meldkamers Flevoland en Gooi en Vechtstreek, als ook op termijn voor de samenvoeging van de meldkamers in Midden-Nederland.

Beoogd effect

Het toepassen van het *Beoordelingsprotocol automatische meldingen* zorgt ervoor, dat er alleen snelle brandweezorg wordt geboden in situaties wanneer dat echt noodzakelijk is. Het gevolg is ook, dat de brandweer minder vaak onnodig gealarmeerd zal worden, omdat situaties waarbij inzet van de brandweer niet vereist is door de meldkamer worden afgevangen. Tenslotte zorgt het beoordelingsprotocol voor een landelijk eenduidige werkwijze voor het beoordelen van - en alarmeren na - automatische brandmeldingen. De uniforme werkwijze faciliteert bij de aanstaande samenvoeging van de meldkamers in Midden-Nederland, omdat de centralisten niet te maken hebben met verschillende regionale procedures.

Na vaststelling van het Beoordelingsprotocol automatische meldingen zijn de belangrijkste gevolgen voor de op de meldkamer brandweer aangesloten bedrijven en instellingen:

1. Alarmering voor urgente brandweezorg (prioriteit 1) alleen in geval van:
 - verificatie door het object binnen max. 4 minuten, na contact door de meldkamer (totale verwerkingstijd max. 5 minuten);
 - ontvangen handmelder alarm, volgend op eerdere automatische melding.
2. Alarmering voor niet-urgente brandweezorg (prioriteit 2) in geval van:
 - geen reactie van object binnen 3 minuten na alarm, na contact door de meldkamer;
 - reactie van het object binnen 1-3 minuten, maar binnen max. 5 minuten na alarm geen duidelijkheid over oorzaak alarm;
 - nacontrole na een brand, als object meldt dat deze onder controle is.
3. Geen alarmering van brandweezorg in geval van:
 - loze of onechte alarmering;

- geen brand.

Argumenten

Landelijk vastgesteld beleid wordt gevolgd

Met dit voorstel wordt het landelijk Beoordelingsprotocol automatische meldingen gevolgd, waarmee uniformiteit tussen alle regio's wordt bevorderd. In de RBC/RCDV vergadering van 22 november 2019 is afgesproken, dat uiterlijk 1 oktober 2020 dit beleid is geïmplementeerd binnen de veiligheidsregio's. De landelijke implementatie op een gelijk moment versterkt de juridische basis.

Brandweezorg wordt geboden als het echt noodzakelijk is

Het toepassen van het protocol zorgt ervoor dat alleen bij een hoge mate van zekerheid over de noodzakelijke brandweezorg door de meldkamer wordt gealarmeerd met prioriteit 1. Dat is het geval als, na een automatische brandmelding, uit contact met het object blijkt dat er daadwerkelijk brand is. In andere gevallen (geen contact binnen 3 minuten, onduidelijk wat er is binnen 5 minuten, of nacontrole na melding 'brand al uit') volgt inzet met lagere prioriteit. Voor overige situaties (andere oorzaak dan brand, niets aan de hand) volgt geen alarmering.

Kanttekeningen/ Risico's

Overgangsperiode voor niet-geverifieerde meldingen

In het landelijke protocol wordt het alarmeren van de brandweer met lagere urgentie (prioriteit 2), bij twijfel of onduidelijkheid over een eventuele brand, als een overgangsmaatregel gezien. Uiteindelijk zal een niet-geverifieerde OMS melding niet meer leiden tot een inzet van de brandweer. Bij een geleidelijke overgang krijgt de gebruiker steeds meer verantwoordelijkheid en groeit de maatschappelijke acceptatie. Om die reden wordt voorgesteld vooralsnog wel de brandweer in te zetten en dit af te gaan bouwen. Een voorstel hiertoe zal op termijn ter besluitvorming worden voorgelegd.

Uniforme werkwijze bij samenvoeging meldkamers

Indien niet wordt ingestemd met dit voorstel kunnen de verschillende werkwijzen per regio bij de centralisten op de samengevoegde meldkamers tot verwarring en fouten leiden. Dit kan ook leiden tot ongewenste gevolgen voor het operationeel optreden na een automatische melding.

Mogelijk langere opkomsttijden door uitgebreidere verificatie

De nieuwe werkwijze kan betekenen dat de opkomsttijd bij urgente alarmeringen wat kan toenemen, omdat meer tijd wordt genomen voor verificatie. Dit is niet anders dan bij een 112-melding, waarbij de melding in een vraagsprek met de melder wordt beoordeeld welke brandweezorg nodig is. Het gaat om een fractie van alle automatische meldingen. Voor het merendeel van de automatische meldingen (niet-urgente of geen alarmering) zijn de effecten voor de brandweer positief.

Veranderingen ten opzichte van huidige situatie

In de huidige werkwijze past de meldkamer brandweer een verificatietijd van maximaal 3 minuten toe bij OMS-meldingen. Deze werkwijze is ingevoerd op 10 juli 2015, na akkoord van het algemeen bestuur. In de huidige werkwijze wordt 72% van de OMS-meldingen door de meldkamer brandweer afgevangen. In de overige gevallen wordt een brandweerpost gealarmeerd, waarbij ter plaatse wordt geconstateerd dat in de meeste gevallen geen brandweezorg noodzakelijk was. Ook in die werkwijze wordt al een deel met een lagere prioriteit gealarmeerd (prioriteit 2). Bovendien wordt in veel gevallen na alarmering, maar voordat een brandweervoertuig is uitgerukt, alsnog duidelijk dat geen brandweezorg nodig is. In die gevallen rukt het voertuig niet uit en wordt de melding 'af-gealarmeerd'. Slechts in 5% van de alarmeringen is uiteindelijk brandweezorg noodzakelijk.

Met de nieuwe werkwijze zal een groter deel van het aantal OMS-meldingen worden afgevangen, zodat een brandweerpost minder vaak onnodig wordt gealarmeerd. Daarnaast zal het aantal keren dat een brandweerpost met spoed wordt gealarmeerd (prioriteit 1) afnemen, waardoor gevolgen van uitrukken met prioriteit 1 voor het overige verkeer verminderen.

Conform de werkwijze zoals vastgelegd in 2015 past het verifiëren van OMS-meldingen in het vigerende dekkingsplan, waarbij al rekening wordt gehouden met de verwerkingstijd/ beoordelingstijd door de meldkamer.

De nieuwe werkwijze is een volgende stap in de in 2012 ingezette lijn van Risicobeheersing om het aantal nodeloze uitrukken naar OMS te verminderen. De verantwoordelijkheid voor een betrouwbare OMS-melding verschuift hierin steeds meer naar de eigenaar/gebruiker van gebouwen. Ook de ingezette lijn om de kwaliteit van installaties verder te verbeteren, o.a. door toe te zien op geldige certificaten van installaties, past hierin.

De nieuwe werkwijze heeft geen consequenties voor de medewerkers van afdeling Toezicht belast met de taak het aantal nodeloze uitrukken naar OMS te verminderen. Zij ondernemen actie bij elke melding die de meldkamer ontvangt, ongeacht of die melding tot een alarmering leidt. Het uiteindelijke doel hiervan is het aantal meldingen te verlagen, zodat de meldkamer brandweer steeds minder nodeloze meldingen hoeft te beoordelen.

Juridische consequenties

Aan de eventuele juridische consequenties is bij het vaststellen van het landelijk Beoordelingsprotocol aandacht besteed. De vraag was of bij vertraging of uitblijven van brandweezorg eventuele risico's op het gebied van aansprakelijkheid zouden optreden. Uit juridisch advies bleek, dat het protocol voldoet aan de vereiste zorgvuldigheid en geen risico vormt. Hierover wordt gecommuniceerd met de 6 OMS-aanbieders in Midden-Nederland, OMS abonnees en particuliere alarmcentrales.

Financiële consequenties

De nieuwe werkwijze zal het aantal uitrukken naar OMS- en PAC-meldingen doen verminderen. Zoals ook opgenomen in de kadernota 2022 wordt hiermee een voordelig financieel effect geprognoseerd van € 50k. Een concreet voorstel voor de afbouw van de inzet van de brandweer bij twijfel of onduidelijkheid over een eventuele brand zal op termijn ter besluitvorming worden voorgelegd. De financiële consequenties worden verwerkt in de geactualiseerde begroting 2021 en de ontwerp-begroting 2022.

Verdere behandeling

In 2021 volgt een implementatievoorstel van het Beoordelingsprotocol automatische meldingen in het algemeen bestuur.